

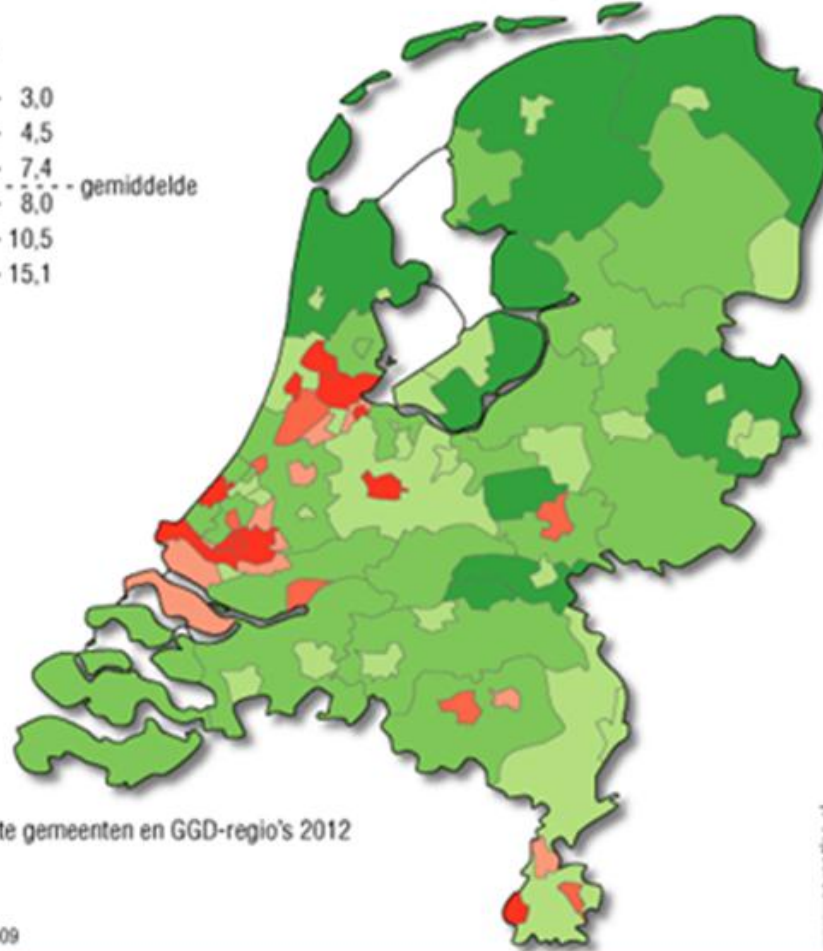
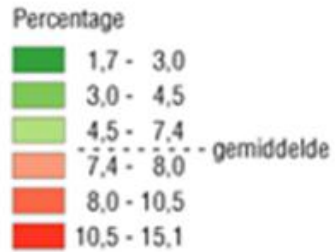

Onzekerheden bij geurberekeningen

24 september, Nederlandse Stichting Luchtverontreiniging
Hans Erbrink

Stankoverlast: waar?

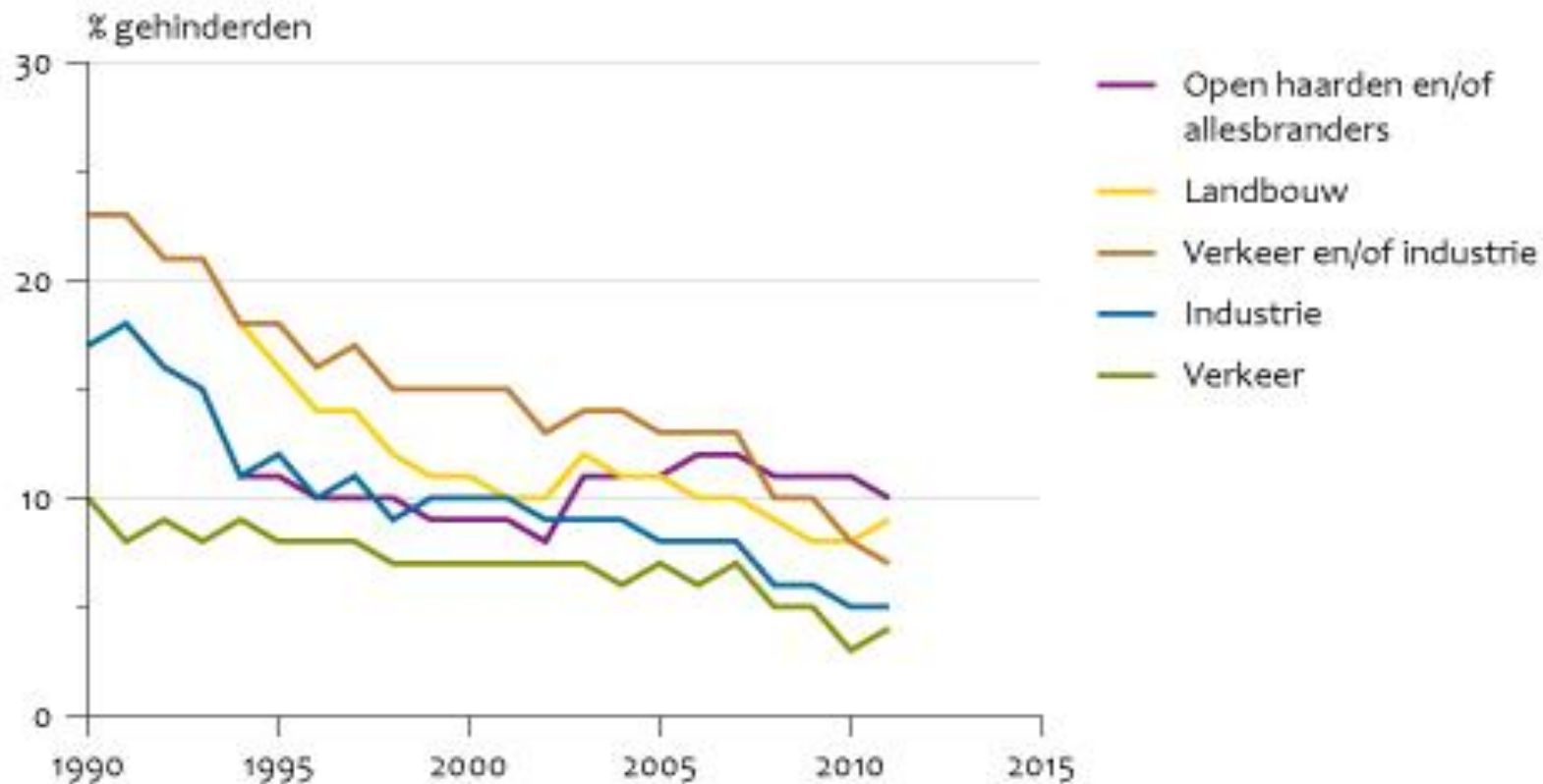
Stankoverlast in de woonomgeving 2009 percentage bewoners dat vaak stankoverlast ervaart, per regio*

Bron: WoON 2009

Stankoverlast: waarvan?

Geurhinder per bron

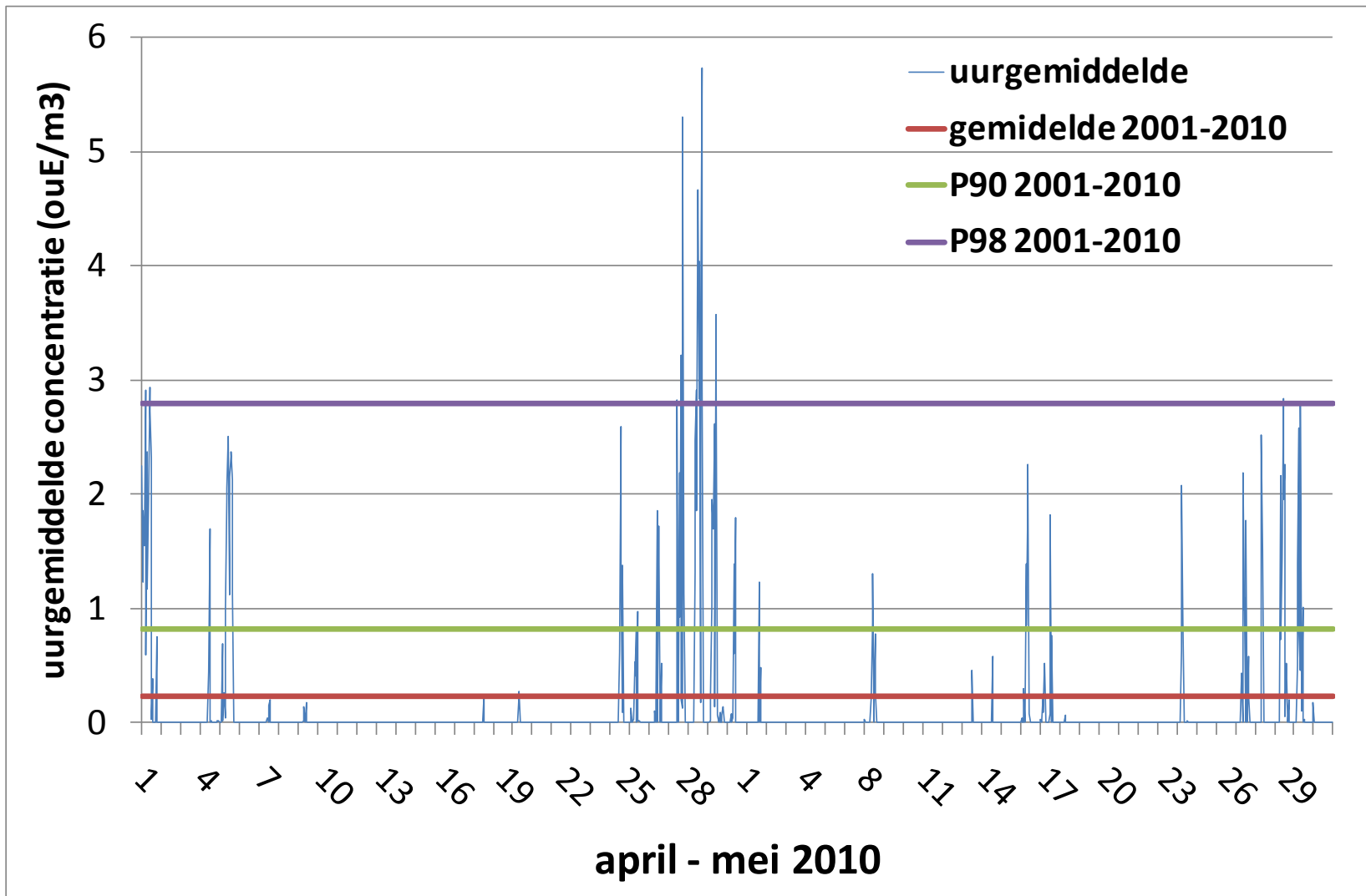
Bron: CBS.

CBS/juh2/0290
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

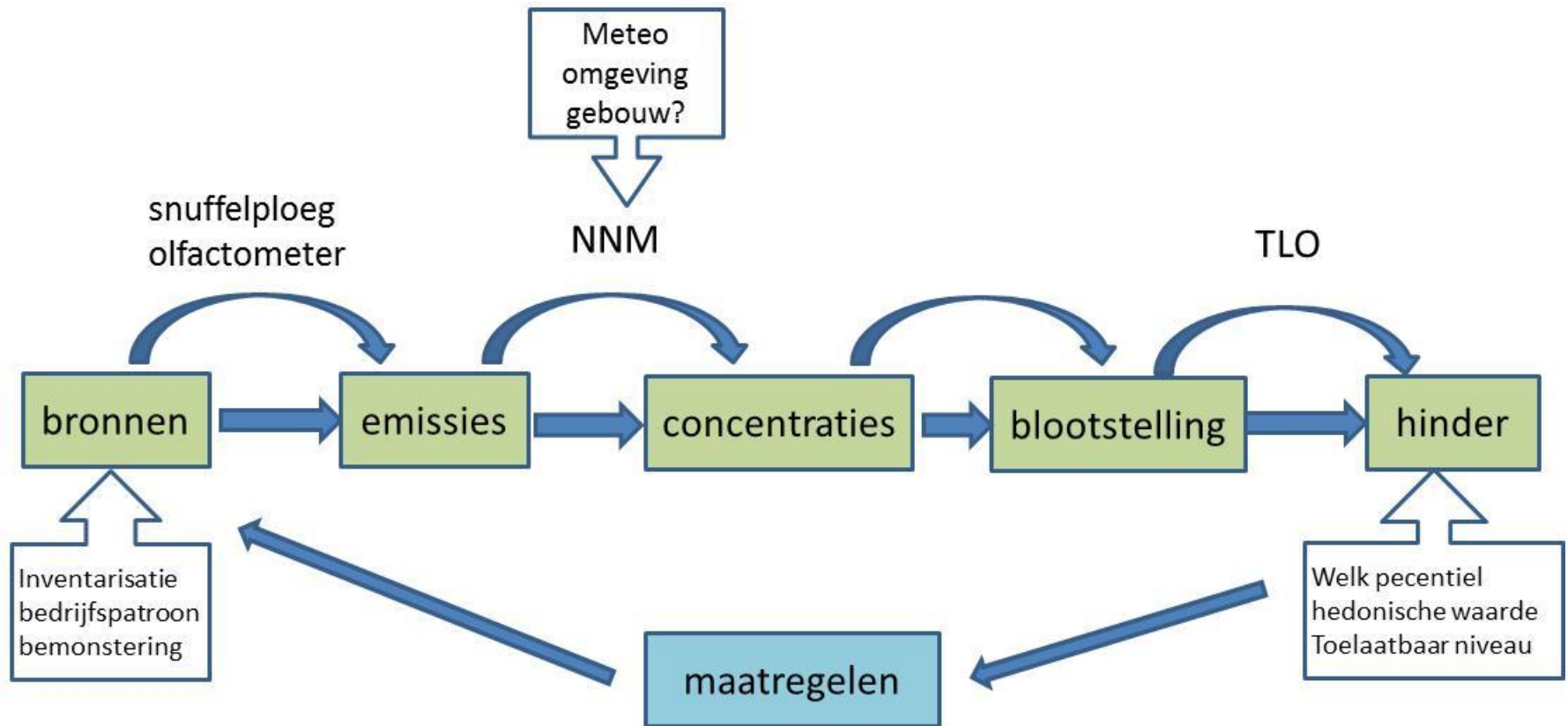
Hoge percentielen

- Ontstaan in 70-er jaren
- Hogere concentraties groter effect dan gemiddelden (denk aan PM10, NO₂, geur)
- LTFD geïntroduceerd (Lange Termijn Frequentie Distributies)
Vaste relatie jaargemiddelde : hoge percentielen (die is er alleen in statistische zin, niet per bron)
- Nu berekend met verdelingsvrije methode (NNM),
Uur-voor-uur

Geur: Percentielen

Onzekerheid, waarin?

De emissies

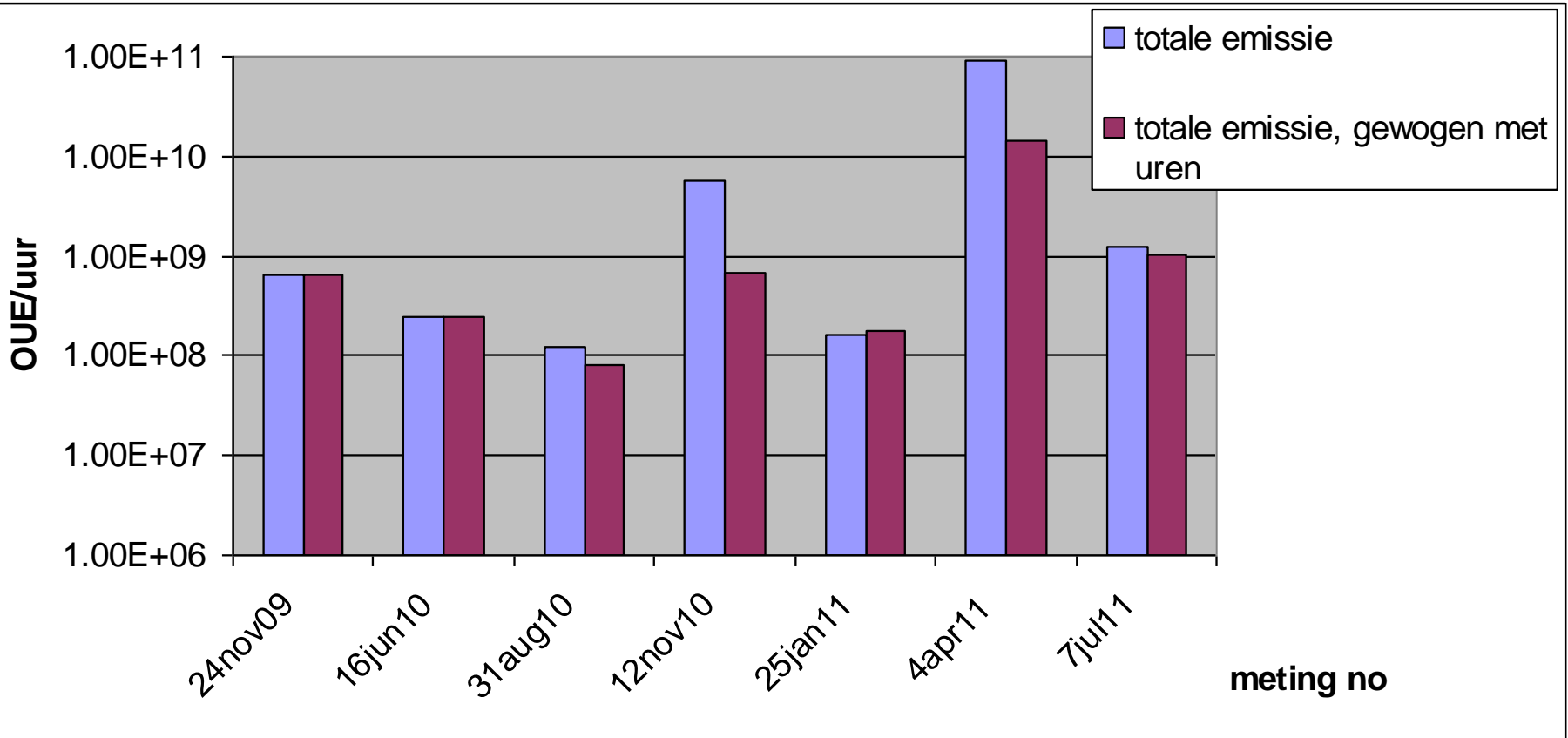
Bepaald uit:

- Bemonstering bij de bron: olfactometrie
- Door snuffelploegen
  - toepassing korte termijn model
  - lokale meteo
- Bekende stof emissie → geureenheden (bv benzeen)

Vaak onbekende emissie fluctuatie

Dan noodzaak tot statistisch verantwoord aantal monsters

Case studie: gemeten geur emissies

Case studie: gemeten geur emissies

- analyse: bepaal gemiddelde emissie
bepaal 90% BI in het gemiddelde
bepaal spreiding in de stdv
simuleer dan 10 berekeningen.
- Resultaat: in percentielwaarden grote onzekerheid (factor 10) - het gemiddelde is slecht bekend
- Conclusie hier: normoverschrijding niet vast te stellen en vergunning dus niet handhaafbaar.

Emissie bepaling via snuffelploeg

Toepassen bij onduidelijke/diffuse emissiebronnen

Extra onzekerheid vanwege:

- Methode vaststellen 1 se/m³ (pluim meandering):
locatie van deze geurgrens lastig vast te stellen
- Plaatselijke meteo als invoer:
incomplete meteo: geen goede windmeting
- Model toepassing: reverse modelling → emissie

Plus onzekerheid vorige punt (statistiek)

Emissie → concentraties

Toepassing model

Invoerparameters:

- ruwheid
- gebouweffect
- warmte emissie
- geur: inert??

Model zelf

(immers: model is vereenvoudiging v/d werkelijkheid)

Concentraties → blootstelling → hinder

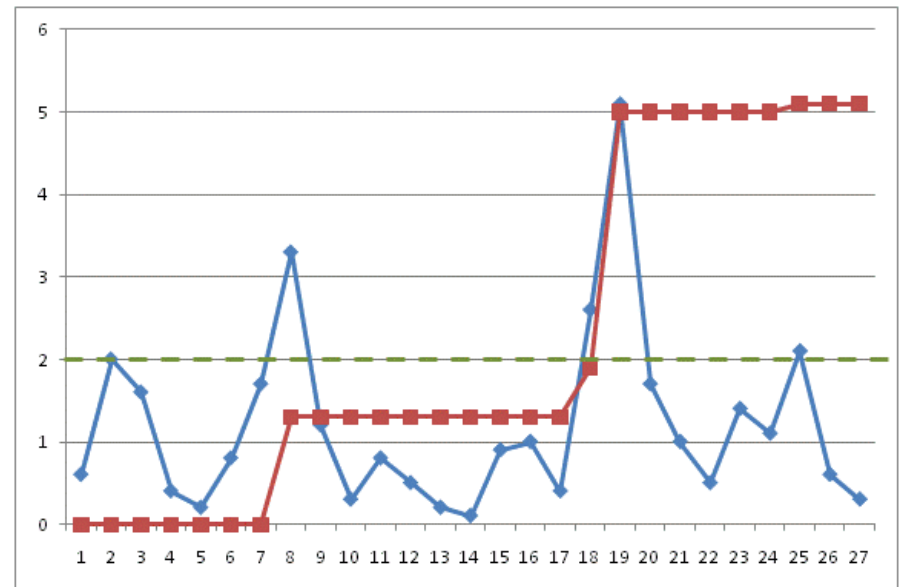

Wat bepaalt hinder?

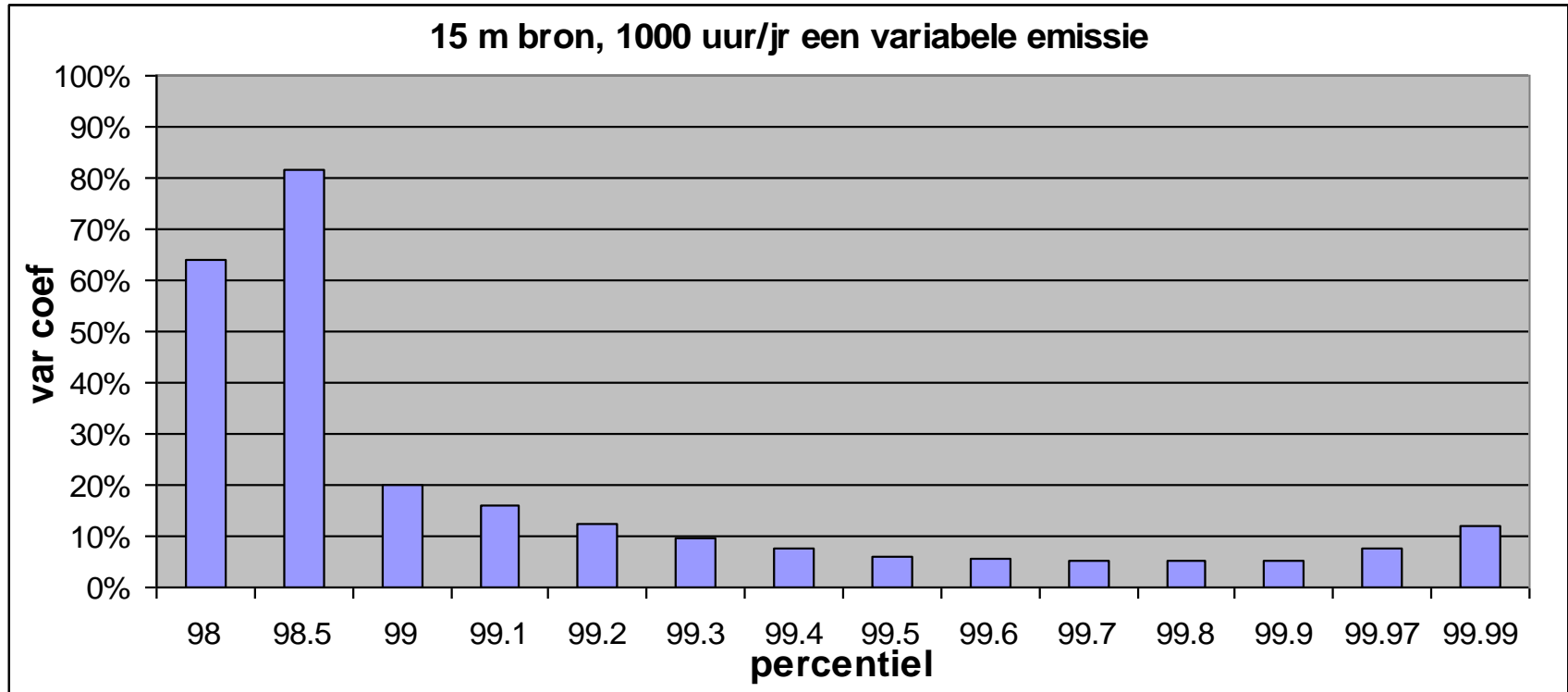
- Kwaliteit v.d. geur
- Gewenning
- Moment van emissie (zomer/winter, dag/nacht)
- Beleving (geur is indicator voor voedsel, bederf, gif, ...)
- Imago van het bedrijf

- TLO: vraagstelling relevant → beleving
  - * beleving (mede) bepaald door calamiteiten (onvoorspelde emissies)

Toetsings grootheid

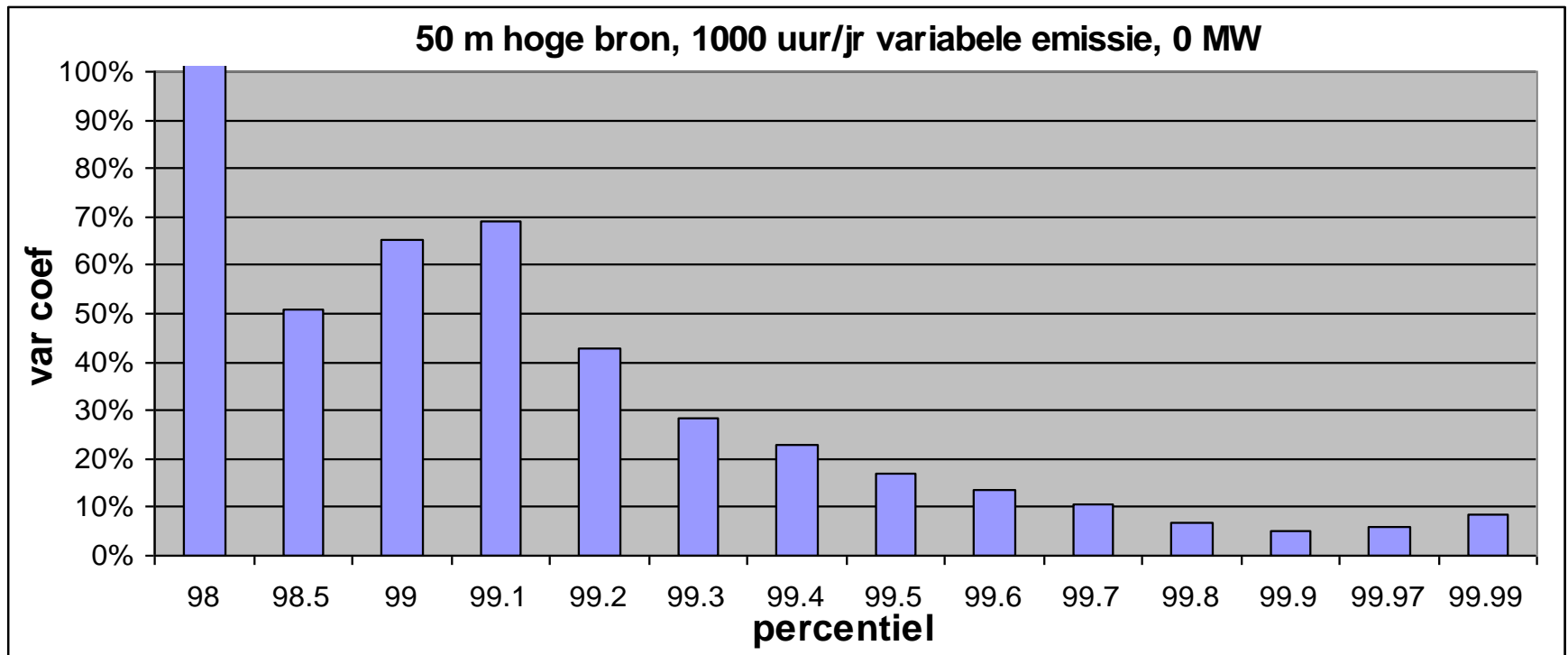
- Welk percentiel?
- 98-percentiel
- 99,9-p
- 99,99-p
- Urgemiddelden
- Momentane concentraties
- Nadeel: slechts 1 punt in de verdeling
- (Odour-hours)

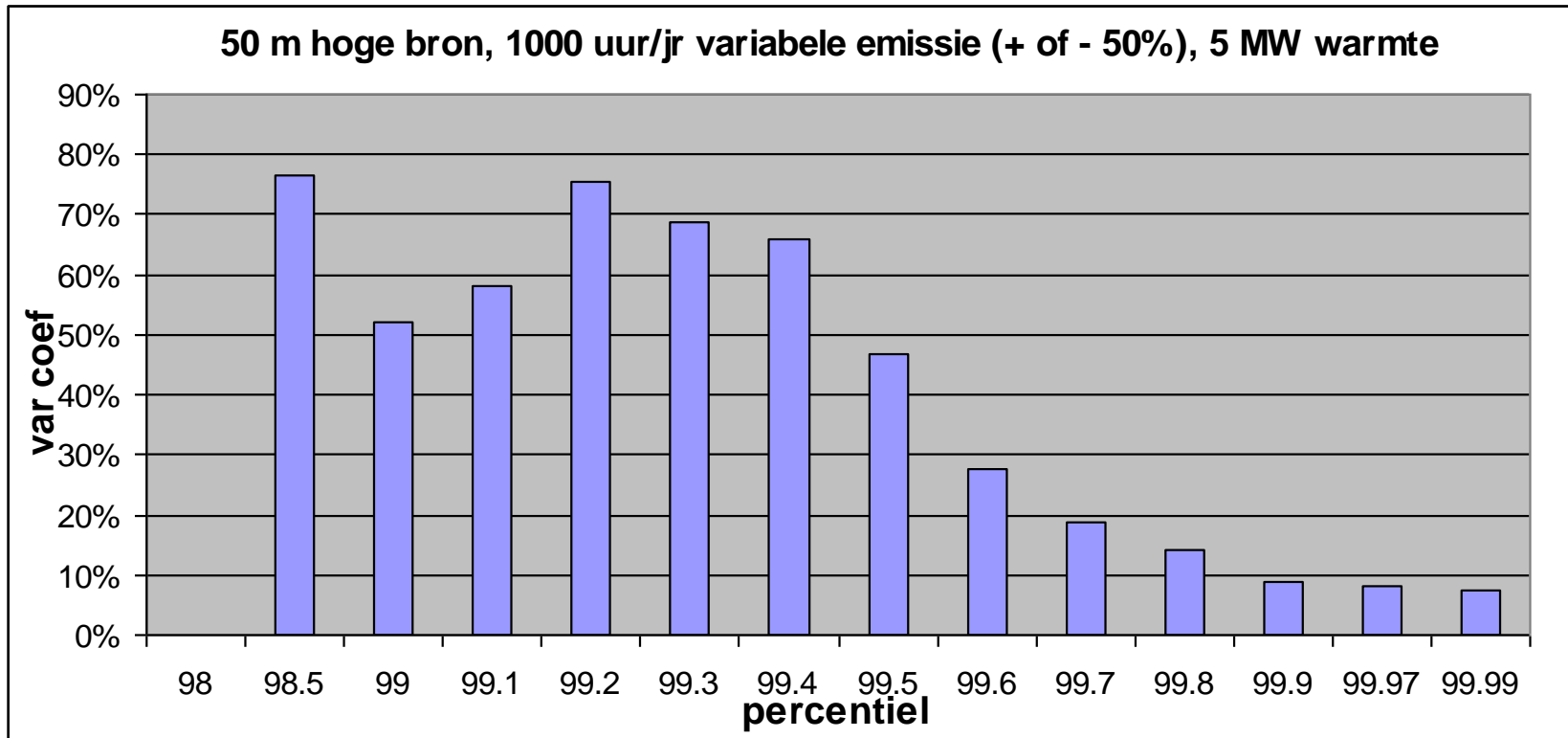
Bron 15m hoog, 1000 uur per jaar variabele emissie (+/- 50%)

Bron 50m hoog, 1000 uur per jaar variabele emissie (+/- 50%)

Bron 50m hoog, 1000 uur per jaar variabele emissie (+/- 50%) met warmte emissie (5 MW)

99,99-p lijkt nog gunstig, maar

- Model houdt ons voor de gek
- Hoogste concentraties bij lage windsnelheden
- Model slaat die situaties plat (vereenvoudigt)
- Dè worst-case situatie komt in het model niet voor....

- Ergo: NNM is *principieel* niet goed in staat om 99,99-p vast te stellen

Over-all onzekerheid

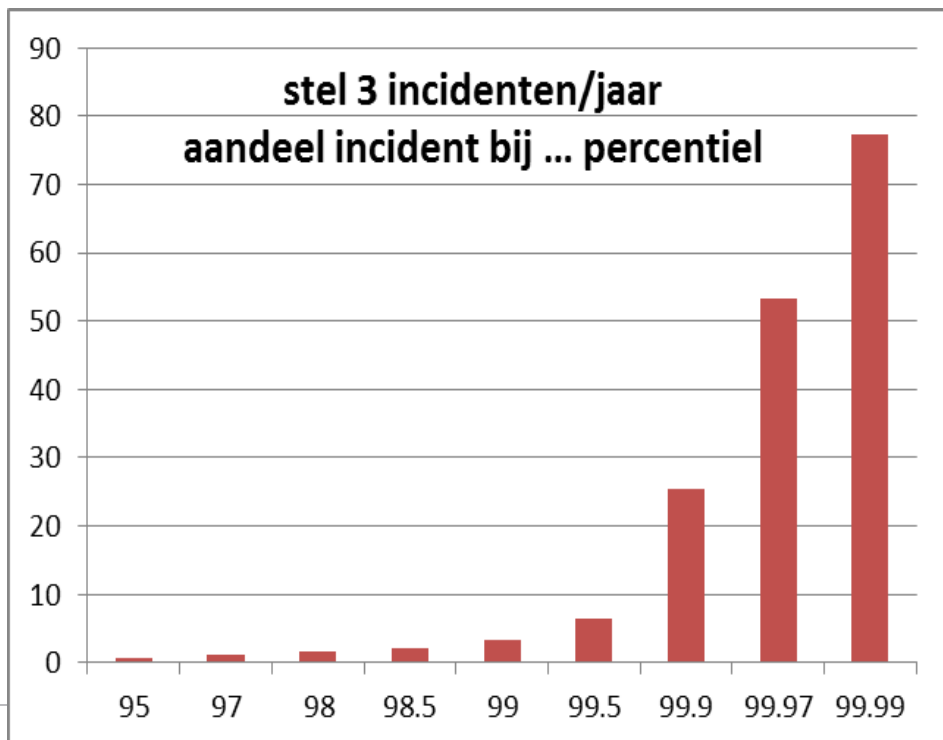
- Vele onzekerheden
- Emissie bepaling lijkt grootst
- Andere onzekerheidsbronnen ook significant
- Vergunningen op basis van percentielen: lastige materie....

Over-all onzekerheid

Onzekerheid in emissie bepaling lijkt grootst, andere bronnen van onzekerheid zijn ook significant.

**Hinderbeleving ook door: incidenten (onvoorspelde emissies)
Dit doorkruist vooral hoge percentielwaarde in hindermonitoring**

Conclusies

- Onzekerheid is groot in hinderbepaling met modellen
- Onzekerheid vooral in emissiebepaling
- Maar andere stappen in keten zijn ook significant
- Een goed protocol om met onzekerheid om te gaan, is gewenst
- Meer focus op emissie bepaling
- Vergunning beter baseren op emissies?

vragen / discussie

Hans Erbrink (026-356 2545) hans.erbrink@dnvkema.com

